

siger, at 3 Millioner ikke slaar til, der skal meget mere til. Jeg tror, det vil vise sig, at naar der kræves solidarisk Ansvar, vil man være noget forsigtig med at optage disse sekundære Laan, og jeg har ikke det allermindste imod, at man er forsigtig i saa Henseende. Jeg ønsker slet ikke at anspore Husmændene til at optage sekundære Laan. Jeg ønsker at give dem Adgang til saadanne Laan, fordi jeg erkender, at det i adskillige Tilfælde kan være gavnligt, at saadan Adgang er givet, men i stort Omfang at søge at faa Prioriteterne, navnlig da de sidste, sat op tror jeg, man skal være noget betænkelig ved. I det Øjeblik der er solidarisk Ansvar, vil imidlertid efter min Mening det hele til Dels regulere sig selv.

Johannes Pedersen: Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ydelse af Driftslaan er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i, at det er et Formaal, som man maa ind paa. Den Del af Husmandsklassen, som ikke er inde under Statshusmandsloven, trænger til saadanne Laan, og jeg er enig med det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) i, at de Veje, som staaar aabne til Optagelse af Andenprioritetslaan, nemlig Hypotekforeningerne, ikke kan bruges. Jeg skal nævne et Eksempel. En Hypotekforening havde udlånt et Beløb til en Mand, og han skulde svare 22 Kr. i Rente. Han blev noget tilbage, Hypotekforeningen foretog Udlæg i hans Ejendom, og selvfølgelig kvalte det Manden økonomisk, idet de 22 Kr. paa Grund af Udlæg og Omkostninger blev til 107 Kr. Som Følge deraf maatte Manden gaa fra Ejendommen, og en anden overtog den.

Naar det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) talte om, at Haandværkerne kan stille det samme Krav, men at det ikke er stillet fra deres Side, vil jeg dog gøre opmærksom paa — det ved ogsaa det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) —, at siden Efteraaret har der været en Bevægelse blandt Haandværkerne i Retning af at anse sig for berettigede til at nyde Støtte fra Statskassens Side til Driftslaan og stille Krav derom. Ogsaa Haandværkere staa jo i mange Tilfælde saaledes, at de ikke kan skaffe sig Laan. Haandværkerstanden er lige saa dygtig og driftig som Husmandsstanden og har Ret til at stille de samme Krav til Statskassen. Derfor kan man vente, at der ogsaa kommer et

saadant Krav fra deres Side, og jeg vil haabe, det maa faa samme velvillige Støtte som Husmændenes Krav.

Ordføreren (Rasmus Hansen): Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) har flere Gange udtalt Frygt for, at dersom man fulgte det i Loven om de landøkonomiske Forskudsforeninger hjemlede Princip, vilde Foranstaltningen neppe komme til at hjælpe Smaafolk rigtigt. Det tror jeg beror noget paa en Misforstaaelse. Naar Staten til vore Husmandsorganisationer udlaaner en vis Sum, for Eksempel 2—3 Mill. Kr., under den Forudsætning, at disse Penge igen af Organisationerne udlaanes til deres Medlemmer, som er smaa Ejendomsbesiddere, altsaa Husmænd, ser jeg ikke rettere, end at det ogsaa maa komme de smaa til gode.

N. C. Jensen: Naar man holder det solidariske Ansvar fast — og det er man nødt til at gøre, naar man vil sikre Staten ikke alene Renterne, men ogsaa Kapitalen —, frygter heller ikke jeg for, at 2—3 Mill. Kr. ikke slaar til. Det viste sig netop ved de landøkonomiske Forskudsforeninger, at det da bevilgede Beløb slog meget vel til. Hvad jeg har hævdet, er kun, at vil man hjælpe Husmandsstanden i Almindelighed der, hvor der trænges til det, saa forslaa 2—3 Mill. Kr. ikke, og jeg bryder mig ikke om at staa her og viifte med noget og sige: Vi vil række jer en hjælpende Haand, naar jeg samtidig tror, at Hjælpen ikke naar ud der, hvor der trænges haardest til den.

Hermed sluttede Forhandlingen om dette Afsnit.

Ændringsforslagene Nr. 19—20, stillede af *Landbrugsministeren* og tiltraadte af *Udvalget*, Nr. 21, stillet af *Udvalget*, og Nr. 22—27, stillede af *Landbrugsministeren* og tiltraadte af *Udvalget*,

vedtoges uden Afstemning.

§ 13, saaledes ændret, vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 1, stillet af *Udvalget*, og Nr. 2 og 3, stillede af *Landbrugsministeren* og tiltraadte af *Udvalget*, vedtoges uden Afstemning.

§ 1, saaledes ændret, vedtoges uden Afstemning.